

KINNITATUD

Direktori kk 04.12.2015. a nr 1-7/104

MÄETAGUSE PÕHIKOOLI LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVA

Mäetaguse

2015

ÜLDSÄTTED

Lihtsustatud õppe (LÕK) läbiviimisel võtab kool aluseks riikliku põhikooli lihtsustatud õppekava.

Lihtsustatud õppekavajärgi on kooliastmed:

I kooliaste- 1.-2. klass;

II kooliaste- 3.- 5. klass

III kooliaste- 6.-7. klass

IV kooliaste- 8.-9. klass

1. Õppe ja kasvatus rõhuasetused ning taotletavad pädevused

1.1. Õppe ja kasvatus rõhuasetused 1.–2. klassis

1.1.1. Õpilaste juhtivaks tunnetusprotsessiks on taju, mõtlemine on kaemuslik-praktiline, areneb kaemuslik-kujundilise mõtlemise suunas, tegevusega kaasnev kõne on vähene. Õppetöös on eelistatud üldõpetuslik tööviis või üld- ja aineõpetuse kombineeritud variant. Soovitatav on õppimine praktilise tegevuse ja didaktilise mängu kaudu. Õppematerjal esitatakse õpilastele jõukohases mahus, õpilaste tegevust verbaliseerib valdavalt pedagoog.

1.1.2. Õpetuse põhitaotluseks on õpilase rolli mõistmine ja vastavate alusoskuste omandamine koostegevuse ja matkimise tasandil: kuulamine, vaatlemine, matkimine, tegutsemine näidise järgi, võrdlemine, rühmitamine, adekvaatne reageerimine korraldustele, osalemine dialoogis, produktiivse tegevuse tulemusele orienteerumine, tegevusse lülitumine ning ühelt tegevuselt teisele ümberlülitumine, oma välimuse ja õppevahendite korrashoid, omandatud praktilise tegevuse (toimingute) struktuuri ettekujutamine. Õpilased omandavad elementaarse lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisoskuse.

1.1.3. Rõhuasetus on oma mina teadvustamisel (MINA ise) ning MINA – MEIE suhtel: kontakt ja koostegevus täiskasvanuga (pedagoogiga), koostegevus klassikaaslastega, osalemine õpitud süžee mängudes ja dramatiseeringutes.

1.1.4. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad. Seetõttu varieeritakse vastavalt õpilaste individuaalsetele iseärasustele õppeülesandeid, materjali keerukust, abi osakaalu ja oskuse omandamiseks kuluvat aega.

1.1.5. Väärtuskasvatuses kasutatakse ülesandeid, kus on vaja hinnata käitumisakte põhimõttel ÕIGE – VALE, motiivi TAHAN kõrval õpitakse lähtuma ka motiivist ON VAJA.

1.1.6. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada õpilase eneseusku ja käitumist õpilase rollis.

1.2. Taotletavad üldpädevused 1.–2. klassis

2. klassi lõpuks õpilane:

- 1) tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena;
- 2) eristab oma-võõrast-ühist;
- 3) hoiab korras oma koolitarbed ja välimuse, hoiab puhtust;
- 4) märkab ilu;
- 5) kuulab ja vastab küsimustele;
- 6) kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele;
- 7) osaleb klassi ühistegevuses (sh õpitud süžee mängudes);
- 8) käitub tuttavas situatsioonis viisakalt;
- 9) hindab käitumisakte *õige/vale-*, *meeldib / ei meeldi-* tasandil;
- 10) oskab looduses käituda õpitu ulatuses ning hinnata oma ja teiste käitumist looduses *õige/vale* põhimõttel;
- 11) täidab ülesanded koostegevuses, eeskuju, näidise ja omandatud oskuste piirides suulise korralduse järgi;
- 12) selgitab mõisteid *ööpäev* ja *aastaajad*;
- 13) leiab paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajaliku teabe (suunamisel);
- 14) vaatlleb esemeid ja märkab nende erinevusi;
- 15) eristab objekte ja nende kujutisi kuju, suuruse ja värvuse järgi; tajub ruumisuhteid esemete ja kujutiste ning nende osade vahel;
- 16) võrdleb ja rühmitab esemeid ja kujutisi erinevate tajutavate tunnuste alusel;
- 17) viib kokku eseme või kujutluse ja keelelise väljendi, tunneb tuttavaid esemeid kirjelduse järgi;
- 18) väljendab ennast 3–4-sõnaliste lihtlausetega;
- 19) kujutab ette ja modelleerib lühitekstis kirjeldatud situatsiooni;
- 20) loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa;
- 21) arvutab 20 piires.

1.3. Õppe- ja kasvatuse rõhuasetused 3.–5. klassis

1.3.1. Õpilaste juhtivaks tunnetusprotsessiks on mälu, hakkab kujunema sisekõne, areneb elementaarne verbaalne mõtlemine. Sisekõne kujunemine võimaldab arendada õpitegevuse kavandamist-reguleerimist: orienteerumine ülesandes, planeerimine, algoritmide valik ja kasutamine, enesekontroll. Õpioskuste seisukohalt on oluline õppeülesannete teadvustamine, st oma tegevuse refleksioon.

1.3.2. Põhitaotluseks on kujundada õpilase roll ja õpioskused, häälestada õpilast suhtuma õppimisse positiivselt.

1.3.3. Õppekavateraviku kujundamise aluseks on suhted MINA/MEIE/KODUKOHT (paikkond).

1.3.4. Lugemine, kirjutamine, arvutamine, orienteerumine tekstis ja tekstiloome, vaatlus- ning võrdlusoskus jne omandatakse tasemel, mis võimaldab neid hiljem kasutada ainealaste teadmiste ning tööoskuste omandamiseks.

1.3.5. Väärtuskasvatases on esikohal käitumisaktide teadvustamine ja nende hindamine moraalinormidele vastavuse aspektist. Eesmärk on viisakas ja reeglitekohane käitumine tuttavates situatsioonides.

1.3.6. Oluline on kujundada ja toetada õpilase rolli ning valmistada õpilasi ette uute õppeainete (sh tööõpetuse) õppimiseks alates 6. klassist.

1.4. Taotletavad üldpädevused 3.–5. klassis

5. klassi lõpuks õpilane:

- 1) osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslasi;
- 2) alustab ja jätkab dialoogi;
- 3) käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid;
- 4) arvestab teadaolevaid motiive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnenu iseloomuomadusi;
- 5) kirjeldab oma käitumist konfliktsituatsioonis;
- 6) hoidub kaaslast kahjustavast käitumisest;
- 7) väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil);
- 8) mõistab omandisuhteid OMA – VÕÕRAS – ÜHINE-tasandil ja käitub vastavalt;
- 9) eristab fantaasiat ja reaalsust;
- 10) hoiab puhtust ja korda kodus ning koolis, hoidub loodust kahjustavast käitumisest;
- 11) täidab ülesandeid eeskuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh kirjaliku instruksiooni) järgi;
- 12) õpib üksi, klassis ning kodus, osaleb ühistöös;
- 13) kasutab tuttavaid abivahendeid õpiülesannete täitmisel (sh lihtsaid skeeme ja sümboleid);
- 14) kirjeldab oma tegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele;
- 15) kasutab õpitud enesekontrollivõtteid (resultaadi kontroll, operatsioonaalne kontroll);
- 16) mõistab ruumi ja aja suhteid, väljendab neid kõnes;
- 17) vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab objekte ja nähtusi, kui rühmitusalus on antud;
- 18) eristab tuttavates situatsioonides ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki;
- 19) loeb jõukohast õppeteksti ladusalt, tõlgendab õpitud teksti oma sõnadega, kujutab kirjeldatud objekte ja situatsioone ette;
- 20) vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt.

1.5. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused 6.–7. klassis

1.5.1. Laste juhtivaks tunnetusprotsessiks on endiselt mälu. Verbaalse mõtlemise areng võimaldab mõista lihtsamaid teooriaid, süstematiseerida praktilisi ja vaimseid kujutlusi.

1.5.2. Põhitaotlus on elementaarse teoreetilise mõtteviisi ja tööharjumuste kujundamine, rollisuhtlemise teadvustamine.

1.5.3. Õppekavateraviku kujundamise aluseks on MINA/MEIE/KODUKOHT – suhted EESTIGA.

1.5.4. Õpilased omandavad ladusa lugemisoskuse ning koostavad kirjalikke lühitekste, mida kasutatakse omandatud teadmiste ja oskuste kinnistamiseks ning süstematiseerimiseks ja õpetaja suunamisel uute teadmiste omandamiseks. Oluliselt tõuseb tööõpetuse osakaal, mis soodustab oma tegevuse struktuuri teadvustamist, praktiliste baasoskuste omandamist ja kestva töö harjumuste kujunemist.

1.5.5. Väärtuskasvatuses on olulisel kohal suhtlusprobleemide lahendamine ning viisakas ja reeglitekohane käitumine erinevates situatsioonides.

1.5.6. Õpetaja olulisim ülesanne on õpilase rolli toetamine lastel ning uute praktilise ja vaimse töö oskuste kujundamine. Tähelepanu vajab teemade ja töövõtete integreerimine eri õppeainetes.

1.6. Taotletavad üldpädevused 6.–7. klassis

7. klassi lõpuks õpilane:

- 1) lahendab konflikte rahumeelselt;
- 2) selgitab rahulikult oma seisukohta kaaslastele;
- 3) täidab ühistegevuses erinevaid ülesandeid, käitub vastavalt rollile;
- 4) käitub viisakalt, tunneb kombeid;
- 5) tegutseb vastavalt päevakavale;
- 6) tunneb tervisliku eluviisi põhitõdesid ja järgib neid;
- 7) hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest;
- 8) kirjeldab oma käitumist, hindab seda ja vajaduse korral korrigeerib;
- 9) mõistab töö vajalikkust;
- 10) kasutab õpioskusi ja tuttavaid abivahendeid;
- 11) oskab märgata oma õpiraskusi, küsib raskuste puhul abi ja kasutab seda;
- 12) täidab õpitud erialal tööülesandeid, kasutab juhendaja abi;
- 13) valdab omandatud õpitoimingute struktuuri: formuleerib ülesande, kavandab tegevuse, täidab ülesande, kontrollib ja hindab tulemust;
- 14) teeb vaatluse põhjal järeldusi;
- 15) kirjeldab oma praktilist ja vaimset tegevust;
- 16) loeb ladusalt, hangib informatsiooni oma teadmistele vastavast tekstist;

17) loeb lihtsat plaani, kaarti, tabelit;

18) teab inimtegevuse mõju loodusele, hoidub loodust kahjustamast;

19) valdab emakeele praktilist grammatikat, st mõistab ja kasutab süntaktilisi konstruktsioone nende tähendust arvestades.

1.7. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused 8.–9. klassis

1.7.1. Juhtivaks tunnetusprotsessiks on mälu, kuid verbaalse mõtlemise osakaal tõuseb. Uute teadmiste omandamisel suureneb funktsionaalse lugemise osatähtsus, õpilased omandavad oskuse teha märkmeid ja neid kasutada, täita ülesandeid suuliste ja kirjalike juhendite järgi.

1.7.2. Õpetuse põhitähtsus on õpilase sotsialiseerumine ühiskonnas: valmisolek eluks perekonnas, osalemiseks tööturul, jõukohaseks kutse- ja täiendusõppeks.

1.7.3. Õppekavateraviku kujundamise aluseks on MINA/MEIE/EESTI-suhted MAAILMAGA.

1.7.4. Väärtuskasvatuses on esikohal demokraatia põhimõtteid (tolerantsust) toetava kodaniku kasvatamine, kes oskab ja tahab käituda sotsiaalsetele normidele vastavalt, püüab lahendada konfliktsituatsioone kokkulepete teel.

1.7.5. Õpetaja ülesanne on toetada õpilaste sotsialiseerumist ja toimetulekuoskuste kujunemist (kodus, tööturul, ühiskonnas), soodustada teabe iseseisva hankimise ja kasutamise oskuse kujunemist, mõjutada väärtushinnanguid.

1.8. Taotletavad üldpädevused 8.–9. klassis

Põhikooli lõpuks õpilane:

1) suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab partneriga;

2) esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega;

3) järgib ühiselu reegleid kodus, koolis ja väljaspool kooli;

4) lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetilisel või õiguslikult valedele ettepanekutele;

5) tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna;

6) hindab õigesti oma võimeid ning kujutab ette oma toimetulekut elus (sh tööturul);

7) teab nimetada oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab seista oma õiguste eest, lahendab konflikte seadusi ning moraalinorme arvestades;

8) arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest (sh perekonnas), tunneb vastutust oma tegude eest;

9) loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel;

10) eristab vahendeid tarbekeemias ja füüsikas;

11) kasutab jõukohaseid teabevahendeid, teeb märkmeid (konspekterib), koostab tarbekirja;

12) täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas;

- 13) teab kutseõppe ja täiendusõppe võimalusi;
- 14) mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid;
- 15) mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud töövõtteid;
- 16) väärtustab praktilist tööd ja on omandanud valmisoleku kutseõppeks.

2. Õppeained ja maht klassiti

2.1. Tunnijaotusplaan:

Õppeained/klassid	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
võõrkeel					2	2	2	2	2
matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
ajalugu						1	2	2	1
inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
valikõppeained			2	2	2	2	2	2	2
nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

2.2. Lihtsustatud õppel olevatele õpilastele võib kohaldada punktis 2.1 toodud tunnijaotusplaanist erinevat tunnijaotusplaani (sealhulgas liita ja ümber kujundada õppeaineid), kuid vähendada ei tohi tööõpetuse tundide arvu. Sealjuures tuleb tagada õpilastele võimalused lisaga kehtestatud lihtsustatud õppe õpitulemuste saavutamiseks järgmiselt:

- 1) 1.–2. klassi õpitulemused hiljemalt 2. klassi lõpuks;
- 2) 3.–5. klassi õpitulemused hiljemalt 5. klassi lõpuks;
- 3) 6.–7. klassi õpitulemused 7. klassi lõpuks;
- 4) 8.–9. klassi õpitulemused põhikooli lõpuks.

3. Õppe- ja kasvatusesmärgid

3.1. Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna.

3.2. Lihtsustatud õppele kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatuseesmärke ning pädevusi, arvestades järgmisi rõhuasetusi:

- 1) õpilane peab lugu iseendast, kodust ja perekonnast, suudab majandada ennast ja oma perekonda;
- 2) õpilane armastab kodumaad;
- 3) õpilane teadvustab ennast ja kaasinimesi ning nende erinevusi, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi;
- 4) õpilane tunneb ja järgib võimetekohaselt õigusnorme ja demokraatia põhimõtteid;
- 5) õpilane hoidub eetiliselt valedest ahvatlustest ja ettepanekutest;
- 6) õpilane tunneb terveid eluviise ning püüab neid järgida;
- 7) õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;
- 8) õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;
- 9) õpilane oskab tuttavates situatsioonides valida, nõu küsida, otsustada ja vastutust kanda;
- 10) õpilane on valmis koostööks;
- 11) õpilane osaleb võimetele vastavas täiendusõppes;
- 12) õpilane mõistab lihtsat teavet, oskab teavet hankida (sh Internetist);
- 13) õpilane valdab järgmisi elementaaroskusi: vaatlemine, kuulamine ja kõne mõistmine, kõnelemine; lugemine, kirjutamine, arvutamine;
- 14) õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis endale otsima sobivat tööd;
- 15) õpilane omab kujutlust maailmast kui tervikust.

4. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted

Lihtsustatud õppes lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

4.1. Lihtsustatud õppes lähtutakse põhimõttest, et igaühel peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse õpilaste võimeid ja teisi individuaalseid iseärasusi.

4.2. Lihtsustatud õppes peetakse oluliseks humanistlikke seisukohti. Tähelepanu pööratakse sallivusele erinevuste suhtes, kaaslaste erivajaduste mõistmisele; oma võimaluste ja piirangute teadvustamisele.

4.3. Taotletakse iga õpilase arengu toetamist: lapse arengupuute ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Selle aluseks on iga lapse arengutaseme ja -võimaluste hindamine. Õpilasele koostatakse individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse eeldatavate õpitulemustena õpilasele sätestatud õpitulemusi.

4.4. Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Õppekava näeb ette, et õpilased omandaksid igapäevases elus toimetulekuks vajalikud teadmised ja oskused, väärtushinnangud ja toimimisviisid. Lihtsustatud õppe väljundiks on praktilist tööd väärtustav ja kutseõppeks valmis olev ühiskonna liige. Taotletakse õpetamist, kasvatamist ja arengu toetamist valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teooriaid käsitletakse minimaalselt, nende ülesandeks on üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud. Praktilised oskused konkretiseeritakse õpitulemustes. Praktiliste oskuste omandamisel toetatakse emakeeles (suhtlemine, teabe hankimine), matemaatikas jt ainetes omandatud teadmistele ja oskustele. Seosed eri ainevaldkondade vahel kujunevad üldõppe või selle elementide rakendamise, õpetust läbivate teemade, õppeülesannete, -meetodite ja -viiside abil.

4.5. Lihtsustatud õppes suunatakse õpilast omandama sotsiaalseid kogemusi: täitma ülesandeid koostöös, eeskuju järgi, näidise põhjal ning sõnalise selgituse alusel. Õpilaste aktiviseerimine eeldab nende psüühilisele arengule vastavate tegevuste valikut, jõukohast õpitegevust, konkreetset ja arusaadavat eesmärgiseadet, õpilaste tegevuse pidevat stimuleerimist ja edusammudele hinnangu andmist. Oluline on õpetaja ja õpilaste emotsionaalne kontakt ühistevuses, õppe jõukohasus, heatahtlik ja toetav miljö.

Õpioskuste kujunemist soodustavad õpetaja ja lastevanemate sagedased kontaktid (ühised nõudmised, samalaadne abi).

4.6. Kooli õppekava rakendamisel ja arendamisel arvestatakse koolipidaja loodud võimalustega ning õpilaste vajadustega. Tehakse koostööd eripedagoogiga, aineõpetajatega, lapsevanematega, kutseõppe korraldajatega, valla esindajatega, vajaduse korral spetsialistidega väljastpoolt kooli ja õpilastega.

5. Läbivad teemad.

5.1. Läbivad teemad 1.klassis:

Kool; Suvi; Mina ja meie; Sügis linnas ja maal; Mina ja tervis; Mina ja turvalisus; Loomad ja linnud; Talv; Mina ja aeg; Mina ja minu kodu; Mina ja pere; Valgus ja soojus; Mina ja asjad; Kevad; Suvi; Aasta.

5.2. Läbivad teemad 2.klassis:

Aeg; Sügis; Mina ja tervis; Taimed; Mina ja meie; Mina ja minu kodu; Koduloomad; Talv; Metsloomad; Kevad; Kevad taime- ja loomariigis; Mina ja pere; Mina ja asjad; Elus ja eluta; Mina ja aeg; Aastaajad; Mina ja turvalisus; Suvi.

5.3. Läbivad teemad 3.klassis:

Käitumine ja suhtlemine; Inimene ja tervis; Sügis; Ilm; Inimene ja perekond; Talv; Koduümbrus talvel; Inimene ja kodumaa; Inimene ja tervishoid; Perekond ja kodukoht; Inimene ja aeg; Inimene ja turvalisus; Kevad; Linnud koduümbruses; Taimed koduümbruses; Suvi; Aastaajad.

5.4. Läbivad teemad 4.klassis:

Eluta loodus; Taimede areng; Taimeliigid; Seened; Valgus ja soojus; Kodu; Käitumine ja suhtlemine; Inimene ja teave; Inimene ja töö; Inimene ja asjad; Inimene, säästlikkus ja turvalisus; Selgroogsed loomad; Selgrootud loomad; Organismide kooselu.

5.5. Läbivad teemad 5.klassis:

Elus ja eluta; Mõõtmine ja võrdlemine; Käitumine ja suhtlemine; Perekond ja kodukoht Eesti Vabariigis; Inimene; Inimene ja tervis; Inimene ja aeg; Inimene ja teave; Inimene ja töö, Inimene ja asjad; Inimene, säästlikkus ja turvalisus; Organismide rühmad ja kooselu; Gloobus, plaan ja kaart; Pinnavormid kodukohas; Maavarad; Elekter; Maailmaruum ja planeet Maa.

5.6. Läbivad teemad 6. klassis:

Mõõtmine ja võrdlemine; Plaan ja kaart; Suhtlemine eakaaslaste ja täiskasvanutega; Mina ise; Inimese tervis; Inimese areng; Inimese välimus; Inimene ja kodu; Inimene ja teave; Inimene, säästlikkus ja turvalisus; Pinnavormid kodukohas; Muld elukeskkonnana; Vesi kui aine; Vesi elukeskkonnana; Õhk kui aine; Õhk elukeskkonnana; Organismide rühmad ja kooselu; Koduasula elukeskkonnana.

5.7. Läbivad teemad 7.klassis:

Suhtlemine eakaaslaste ja täiskasvanutega; Mina ise; Minu tervis; Kodu ja kodukoht; Eesti riik; Eesti ilmastik; Eesti pinnamood; Eesti loodusvarad; Inimene, aeg ja teave; Inimene ja töö; Inimene ja raha; Eesti majandus; Inimene, säästlikkus ja turvalisus; Selgroogsed loomad Eestis; Elu keskkonnad Eestis; Aed; Niit; Mets; Soo; Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis.

5.8. Läbivad teemad 8. klassis:

Käitumine rühmas; Lähisuhted ja perekond; Mõõtmine ja hindamine; Tervise hoidmine; Riskikäitumise ennetus; Inimene ja välimus; Inimene ja teave; Inimene, asjad ja raha; Karjääri planeerimine; Ained ja segud; Liikumine ja jõud; Kehade vastastikmõju; Mehaaniline töö ja energia; Valgus ja selle sirgjooneline levimine; Organismide rühmad; Maa gloobusel ja kaartidel; Maakera loodusvööndid; Maavarad; Tuntumad metallid.

5.9. Läbivad teemad 9.klassis:

Inimese organism; Luud ja lihased; Vereringe; Paljunemine ja areng; Lähisuhted ja perekond; Talitluste regulatsioon; Info vahetus väliskeskkonnaga; Eelarve planeerimine; Eluase; Karjääri planeerimine; Valguse peegeldumine ja murdamine; Võnkumine ja laine; Rõhumisjõud; Elektriõpetus; Magnetnähtused; Keemia igapäevaelus; Maailm; Euroopa ja Eesti; Reisisiht Euroopa.

6. Õppetegevuse kavandamine ning korraldamine.

6.1. Õppe ja kasvatuse korraldus lähtub riiklikus õppekavas esitatud nõuetest ja ülesannetest.

6.2. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse taotletavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.

6.3. Lihtsustatud õpet korraldatakse õppeainete kaupa, rakendades õppeainete lõimimise põhimõtet. Õpe võib olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel, erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas, üldõpetuslik õpe, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde.

6.4. Õppe ja kasvatuse ajakasutusel (sh projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) arvestatakse õppeaasta pikkust, õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid ning punktis 2.1 toodud tunnijaotusplaani.

6.5. Õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikõppeaineteks. Valikõppeainetele ja valitud tööõpetuse suunale koostab kool ainekavad.

6.6. Võõrkeelena õpetatakse ühte keelt, mille valib kool, arvestades oma võimalusi ja õpilaste soove. Võõrkeele õpe algab 5. klassist.

6.7. Väikeklassis võib kooli õppekavas võrreldes määrusega muuta tunnijaotusplaani, näha ette vähendatud või asendatud õpitulemused võrreldes määruses sätestatud taotletavate õpitulemustega ja vähendatud õppekoormuse, kuid mitte alla 20 õppetunni õppenädalas.

6.8. Lihtsustatud õppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunnijaotusplaanis individuaalse õppekavaga.

6.9. Vastavalt kooli võimalustele ning õpilaste soovidele võib valida tööõpetuse ainekavas märkimata õppesuuna (näiteks keraamika, vitspunitiste tegemine jms). Valikute tegemise ning vastavate ainekavade koostamise aluseks on kooli õppekava tööõpetuse ainekavad.

6.10. Kehalise kasvatuse tunnid korraldatakse alates 4. klassist poistele ja tüdrukutele eraldi.

6.11. Läbivad teemad määratakse kooli õppekavas, kohandades või muutes vajaduse korral põhikooli riikliku õppekava läbivaid teemasid.

7. Hindamine

Lihtsustatud õppes kohaldatakse hindamisel põhikooli riiklikus õppekavas hindamise kohta sätestatud.

7.1. Lihtsustatud õppekava (LÕK) lähtub hindamisel põhimõttest, et õpilasel on võimalik saada hindeid „rahuldavast“ „väga heani“. Sel viisil saab LÕK alusel õppimine motiveerida last ning suunata tema arengut. LÕK laste puhul kasutame kõigis kooliastmetes ühtset hindamissüsteemi.

7.2. LÕK järgi õppivale lapsele võib teadmiste kontrollimisel soovitavalt teha järgmisi mööndusi:

- 1) rohkem aega;
- 2) sobiv keskkond vastamiseks;
- 3) vajadusel individuaalne vastamine õpetaja juhendamisel;
- 4) alternatiivne täitmisviis (nt testid valikvastustega, küsimustele vastuste leidmine) või lubatakse kasutada abimaterjale (skeemid, algoritmid, reeglite või näidiste kogumikud, teatmikud jmt);
- 5) ülesannete, juhiste või küsimuste lihtsustamine. Õppetekstide jõukohastamine.

7.3. Põhimõtted hindamisel:

- õppevara ja töökorralduste jõukohastamine;
- abistavate vahendite ja materjalide kasutamine;
- õpetaja vahetu juhendamise osakaal.

8. Füüsiline õpikeskkond.

Õpikeskkond on erivajadustega õppijale väiksemas või suuremas mahus kohandatud õpitingimuste kogum: füüsiline keskkond, kohandatud õppekavad, individuaalse arengu tugigrupp õppija nõustamiseks, arenguvestlused ja õppija haridusvajadusele vastav arengukava või individuaalne õppekava, head pedagoogid ja teised õppijat toetavad spetsialistid (psühholoog, logopeed, sotsiaaltöötaja, meedik), kohandatud õpitingimused ja abivahendid, õpiabi, kohandatud õppe- ja hindamismeetodid, individuaalset arengut toetav hindamine, õppimist toetav sotsiaalne võrgustik väljaspool kooli, kohandatud tingimused õpingute lõpetamiseks.